

Polska Mobilna:
*fundusze strukturalne na rzecz rozwoju
społeczeństwa informacyjnego*

**BIAŁA KSIĘGA
INKUBATORA KONSORCJÓW
INFRASTRUKTURALNYCH**

WERSJA ROBOCZA

Warszawa, 20 listopada 2007 r.

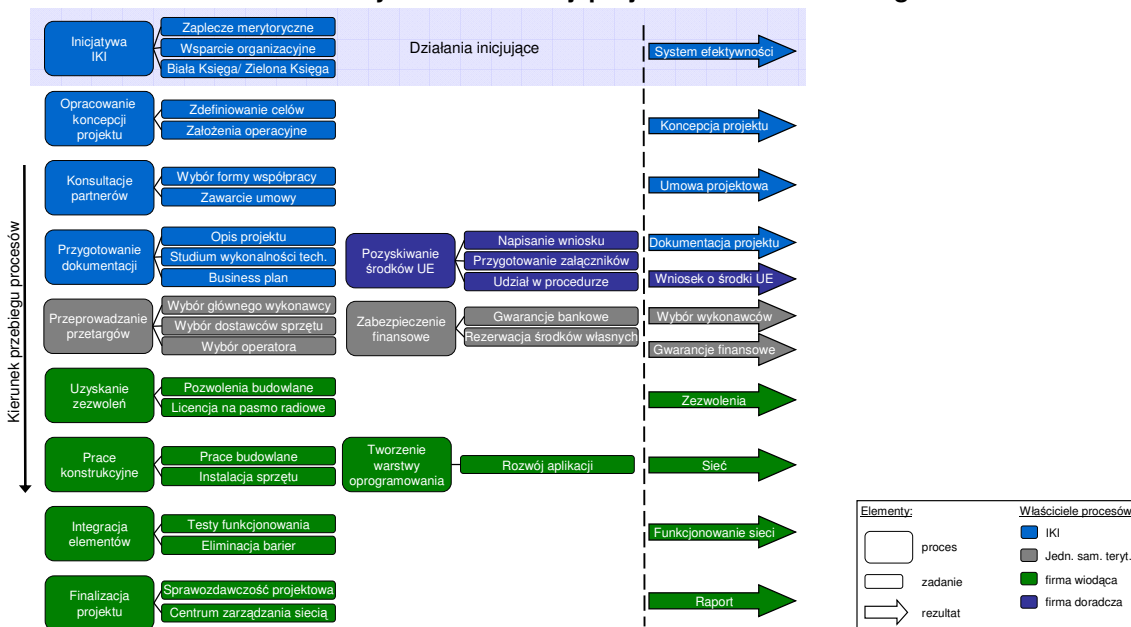

Streszczenie

Celem niniejszej Białej Księgi jest sformułowanie roli Inkubatora Konsorcjów Infrastrukturalnych¹ i innych partnerów w opracowaniu planu wykorzystania środków strukturalnych na infrastrukturę społeczeństwa informacyjnego oraz procesie wydatkowania tych środków.

W tym celu dokument prezentuje architekturę generycznego projektu infrastrukturalnego i modele współpracy w projektach infrastrukturalnych. Poznanie etapów realizacji tych przedsięwzięć oraz niezbędnych kompetencji ich partnerów umożliwi efektywny podział ról i sprawną realizację celów Programów Operacyjnych funduszy strukturalnych.

Procesowy model realizacji projektu infrastrukturalnego

Szczegółowe wyjaśnienie procesowego modelu projektu infrastrukturalnego znajduje się w rozdziale 2.3. zatytułowanym „Realizacja projektów infrastrukturalnych”.

¹ Inkubator Konsorcjów Infrastrukturalnych jest porozumieniem firm teleinformatycznych zawiązanym podczas spotkania zorganizowanego przez Polską Platformę Technologii Mobilnych i Komunikacji Bezprzewodowej 25 czerwca 2007 r. w Laboratorium BRAMA Politechniki Warszawskiej. Jego celem jest katalizacja procesu wydatkowania środków strukturalnych przeznaczonych na rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego tak, aby zadania rozwoju i utrzymania infrastruktury społeczeństwa informacyjnego realizować w sposób jak najbardziej efektywny. Cel ten zostanie osiągnięty w wyniku działań informacyjnych i doradczych kierowanych do jednostek samorządu terytorialnego (m.in. poprzez organizację spotkań w urzędach marszałkowskich) oraz spotkań bilateralnych przedsiębiorców z zamawiającymi realizacja infrastrukturalne.

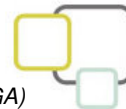

Spis treści

Streszczenie	2
Ważne skróty	5
Przydatne adresy Internetowe	6
Wprowadzenie	7
Geneza i cel dokumentu	7
Adresaci dokumentu	7
Autorzy dokumentu i redakcja.....	7
Struktura dokumentu	7
Bibliografia	8
1. Polska Mobilna - uwarunkowania polityczne i społeczno-kulturowe	9
2. Rola Inkubatora Konsorcjów Infrastrukturalnych w procesie efektywnego wykorzystania środków strukturalnych na budowę społeczeństwa informacyjnego	12
2.1. Prezentacja Inkubatora Konsorcjów Infrastrukturalnych. Rola Inkubatora	12
2.2. Strategia działań	13
2.2.1. Wyzwania	13
2.2.2. Plan działań	15
2.2.3. Spotkania INFRA ROADSHOW	16
2.3. Realizacja projektów infrastrukturalnych	16
2.3.1. Źródła finansowania	16
2.3.2. Architektura generycznego projektu infrastrukturalnego i modele współpracy w projektach infrastrukturalnych	16
3. Przegląd funduszy strukturalnych 2007-2013. Środki strukturalne na rzecz dla budowy infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	21
3.1. Przegląd funduszy strukturalnych 2007-2013	21
3.2. Środki strukturalne na rzecz dla budowy infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	22
3.2.1. Narodowe Programy Operacyjne	23
3.2.2. Regionalne Programy Operacyjne	26
Aneksy	32
Aneks 1: Lista uczestników spotkania inicjującego działalność Inkubatora konsorcjów infrastrukturalnych.....	33
Aneks 2: Alokacja środków strukturalnych na SI w regionach	34
Aneks 3: Koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne w projektach rozwoju infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	37
Aneks 4: Kategorie interwencji dla projektów rozwoju infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	40
Aneks 5: Kryteria wyboru projektów w trybie konkursowym.....	41

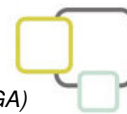

Aneks 6: Bariery rozwoju infrastruktury sieciowego społeczeństwa mobilnego w Polsce	43
A.6.1. Niska opłacalność inwestowania w sieci przewodowe telefonii stacjonarnej	43
A.6.2. Obostrzenia biurokratyczno-fiskalne rozbudowy i rozwoju przewodowych sieci telefonii stacjonarnej	44
A.6.3. Biurokratyczne i społeczne przeszkody rozbudowy i rozwoju sieci telefonii komórkowej i dostępu bezprzewodowego.....	45
A.6.4. Brak podejścia biznesowego w planowaniu i wykorzystywaniu inwestycji	46
Aneks 7: Wnioski i postanowienia spotkania inicjującego IKI (notatka ze spotkania)	48

Ważne skróty

FS	Fundusze strukturalne
IKI	Inkubator Konsorcjów Infrastrukturalnych
IG	Innowacyjna Gospodarka
IiŚ	Infrastruktura i Środowisko
KL	Kapitał Ludzki
MŚP	Małe i średnie przedsiębiorstwa
NSRO	Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia
PO	Program Operacyjny
PRS	Program Rozwoju Subregionów
RPO	Regionalne Programy Operacyjne
SI	Społeczeństwo Informacyjne
SSPW	Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej
TIK	Techniki Informacyjno-Komunikacyjne

Przydatne adresy Internetowe

<http://www.most-program.org>

<http://www.mrr.gov.pl>

<http://www.emobility.pl>

<http://www.fundusze-strukturalne.gov.pl>

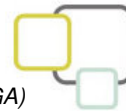
Fundacja MOST (Sekretariat IKI)

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

Polska Platforma Technologii Mobilnych

i Komunikacji Bezprzewodowej

Portal poświęcony funduszom strukturalnym

Wprowadzenie

Geneza i cel dokumentu

Niniejszy dokument powstał w związku ze strumieniem środków finansowych wspierających rozwój gospodarczy przeznaczonych na lata 2007-2013, w tym szczególnie w związku z ich częścią przeznaczoną na rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego. Jest kontynuacją działań związanych z opracowaniem Zielonej Księgi zatytułowanej „Polska Mobilna: fundusze strukturalne na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego” oraz zawianiem 25 czerwca 2007 r. porozumienia firm nazwanego roboczo Inkubatorem Konsorcjów Infrastrukturalnych (IKI).

Celem dokumentu jest sformułowanie roli Inkubatora Konsorcjów Infrastrukturalnych i innych partnerów w opracowaniu planu wykorzystania środków strukturalnych na infrastrukturę społeczeństwa informacyjnego oraz procesie wydatkowania tych środków.

Adresaci dokumentu

Dokument kierowany jest do członków IKI, a także innych przedstawicieli branży teleinformatycznej, administracji rządowej i samorządowej, posłów i senatorów Rzeczypospolitej Polskiej, przedstawicieli instytucji wdrażających programy operacyjne funduszy strukturalnych, organizacji pozarządowych. Dokument umożliwi wymienionym stronom odnalezienie swojej roli w procesie realizacji programów operacyjnych funduszy strukturalnych.

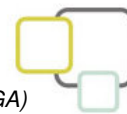
Autorzy dokumentu i redakcja

Autorami niniejszego dokumentu są: prof. Kazimierz Krzysztofek, k.krzysztofek@chello.pl, Tomasz Kulisiewicz, t.kulisiewicz@egov.pl oraz dr inż. Marek Średniawa, mareks@tele.pw.edu.pl. Dokument został przygotowany pod redakcją Piotra Janasa, pjanas@era.pl i Jakuba Lebudę, jlebeda@most-program.org.

Struktura dokumentu

Niniejszy dokument składa się z 6 części:

- streszczenia, które w skrócie prezentuje zagadnienia poruszone w tekście;
- wprowadzenia informującego o celu, adresatach i autorach dokumentu;
- prezentacji uwarunkowań politycznych oraz społeczno-kulturowych budowy infrastruktury społeczeństwa informacyjnego;

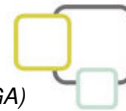

- prezentacji idei Inkubatora Konsorcjów Infrastrukturalnych jako środka wsparcia procesu realizacji projektów infrastruktury społeczeństwa informacyjnego;
- ilustracji perspektywy finansowej na lata 2007-2013 oraz szczegółowego omówienia środków strukturalnych przeznaczonych na budowę infrastruktury społeczeństwa informacyjnego;
- aneksów zawierających informacje uzupełniające.

Bibliografia

W przygotowaniu niniejszego dokumentu wykorzystano następujące publikacje:

- *The Lisbon European Council – an agenda for economic and social renewal for Europe*, http://ec.europa.eu/growthandjobs/pdf/lisbon_en.pdf;
- *Wspólne działania na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia - Nowy początek strategii lizbońskiej*” http://ec.europa.eu/growthandjobs/pdf/COM2005_024_pl.pdf;
- Zielona Księga: *Polska Mobilna: fundusze strukturalne na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego*, http://www.emobility.pl/documents/Polska%20mobilna_Zielona%20Ksiega_20070624.pdf

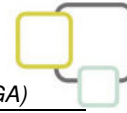
1. Polska Mobilna - uwarunkowania polityczne i społeczno-kulturowe

W obecnej fazie technologie mobilne wywierają olbrzymi wpływ na zmianę cywilizacyjną w Polsce, a będą mieć jeszcze większy. Nie brak opinii, że w ciągu ostatnich kilkunastu lat wpływ rewolucji teleinformatycznej na przemiany polskiego społeczeństwa był nieznaczny w porównaniu z wagą czynników politycznych czy gospodarczych. Motorem zmian w Polsce były klasa robotnicza, związek zawodowy i Kościół. Tak z pewnością było na początku, ale w ciągu niemal dwu dekad nastąpiła rewolucja w telekomunikacji. Trudno to ilościowo wyważyć, ale gołym okiem widać, że większe zasługi ma tu ta cześć sektora, która kryje się w członie tele. Chodzi oczywiście o rewolucję w telefonii komórkowej. Jeszcze przed 15 laty mieliśmy raczej społeczeństwo transportowe niż informacyjne - w tysiącach wsi nie było telefonu², ale za to były samochody. Dziś mamy łącznie ok. 45 mln przyłączy – linii stacjonarnych, telefonów komórkowych, linii telewizji kablowej wykorzystywanych jako łącza internetowe, sieci bezprzewodowych. Infrastrukturalnie stajemy się społeczeństwem sieciowym (choć trochę nam jeszcze do czołówki europejskiej, a nawet środkowoeuropejskiej). Ale już to, co jest, to bardzo dużo. To jest olbrzymi kapitał kulturowy i potencjał komunikacyjny. Od komunikacji zależy dziś niemal wszystko: jest ona środowiskiem każdego działania społecznego. Ona określa naszą tożsamość, odzwierciedla kulturę, a także i, co może najważniejsze, uruchamia działania społeczne. Sądząc po doświadczeniach innych krajów telekomunikacja była bardzo ważnym czynnikiem zmiany ekonomicznej i kulturowej, a także politycznej (e-government).

Kultura informacyjna to jednak nadal nasza pięta achillesowa w porównaniu do wysokorozwiniętych krajów UE. W Polsce jesteśmy jeszcze na takim etapie rozwoju, kiedy społeczeństwo informacyjne traktuje się jako znane nam w przeszłości społeczeństwo tylko z większą liczbą komputerów na każdym stanowisku pracy. Sukces komercyjny wielu przedsięwzięć opartych na sieci pokazuje, że dostęp do infrastruktury uwalnia ogromne pokłady innowacyjności i umożliwia doskonałą samoorganizację społeczną, zdejmując zarazem z państwa ciężar funkcji opiekuńczej. Czyż nie lepiej raz kupić obywatelowi wędkę, niż wciąż przyrządzać mu potrawkę z dorsza?

Proces przeobrażania się Polaków w sieciowe społeczeństwo mobilne jest nieunikniony i nieodwracalny, jeśli chcemy pozostać w gronie państw konkurencyjnych o wysokim poziomie życia. Społeczeństwo musi więc poznać naturę narzędzi informatycznych, tak jak miliony ludzi wyrwanych ze

² Przecież jeszcze tak niedawno system polityczny był zaprogramowany na więzi pionowe, bo poziome były dlań niefunkcjonalne i mogły mu zaszkodzić. To jeden z powodów, dla których telefon jako technologia wolności nie był delikatnie mówiąc pożądanym, pełniąc raczej rolę przywileju rozdzielanego przez władzę.

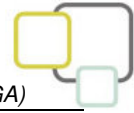

społeczności wiejskich musiały się nauczyć arytmetyki maszyny, fabryki, taśmy. Dziś już nie wystarczą pośrednicy pełniący funkcję interfejsów między strzegącymi swych tajemnic „kapłanami informatyki”, a decydentami. Trudno jednak poznawać i wykorzystywać korzyści, jakie niesie ze sobą sieć, kiedy faktycznie nadal brakuje infrastruktury dostępowej szerokiego pasma.

Złożoność polskich uwarunkowań budowy społeczeństwa informacyjnego polega nie tylko na konieczności uporania się z wielkimi dysproporcjami rozwojowymi związanymi ze współwystępowaniem różnych epok gospodarczych: rolniczej, przemysłowej i informacyjnej, ale także na pokonaniu barier o charakterze prawnym, technicznym, ekonomicznym i społecznym oraz konieczności osiągnięcia konsensusu w kwestiach technologicznych czy własnościowych.

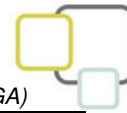
Można byłoby być spokojnym, gdyby społeczeństwo informacyjne rozwijało się w warunkach zdrowego rynku. Niestety, regulacja rynkowa jest w Polsce zdeformowana jest przez nieformalny lobbining silnych grup zawodowych, wymuszających rozwiązywanie konfliktów społecznych po ich myśli. Wystarczy wyjść z kilofem czy styliskiem, rzucić parę śrub i władza ulega. Nie ma w tym żadnej spójności społecznej i solidarności. Jest już tylko korporatyzacja interesów: chwycić władzę za gardło i wymusić korzystne decyzje. Sektor IT zderegulowany i usieciowiony nie ma takiej filozofii. Nie słychać o związku zawodowym informatyków. Nie słychać też, żeby gdzieś wyszli oni na ulice czy zastrajkowali. Nie mieści się to w ich kategoriach myślenia. Sieci nie strajkują i nie organizują blokad na drogach. Komputerów nie da się postawić na sztorc jak kosy czy zablokować infostrady. To ma złe i dobre strony. Dobre, bo rewindykacje są zaprzeczeniem innowacyjności i twórczości, polegania na sobie samym. Są przejawem wyuczonej bezradności, którym to syndromem ludzie IT nie są z pewnością dotknięci. Złe, bo temu sektorowi nie zależy najwidoczniej na reprezentacji, która stanowiłaby skuteczny lobbining polityczny. Do tego potrzebna jest jednak kooperacja, która nie jest największą cnotą tej branży przesyconej duchem konkurencji.

Wspieranie procesów tworzenia się społeczeństwa informacyjnego w Polsce musi być ogólnonarodowym zadaniem. Czymkolwiek będzie ono w Polsce, stanie się z pewnością wielką innowacją pierwszych dekad XXI w. Nigdzie na świecie nie pozostawia się jednak tej sfery samej sobie, regulacji jedynie rynkowej. We wszystkich krajach rozwiniętych państwo jest aktywnym podmiotem tego procesu. W liberalnych Stanach Zjednoczonych w szyldzie infrastruktury informacyjnej widnieje słowo „narodowa” (*National Information Infrastructure*), chodzi bowiem o odwołanie się do całej wspólnoty obywatelskiej. Bez takiej roli państwa nastąpiłoby erozja sfery publicznej, bez której nie ma społeczeństwa obywatelskiego.

W Polsce potrzebne jest partnerstwo społeczne, które umożliwi współdziałanie władz publicznych na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym, organizacji pozarządowych oraz sektora prywatnego we wszystkich wymienionych obszarach: techniki, zasobów informacyjnych, prawa, przedsiębiorstw i przede wszystkim – ludzi. Najbardziej rozwinięte społeczeństwa informacyjne, np. kraje nordyckie, osiągnęły sukces dzięki takiemu partnerstwu, dzięki temu także, że wielkie korporacje, jak Nokia czy Ericsson zachowują się jak „dobrzy obywatele”. Bez takiego partnerstwa nie ma szans nie tylko na faktyczną integrację Polski z Unią Europejską, ale także na kompatybilność ze światem – naszą zdolność kooperacji i konkurowania z nim. Państwo swymi pozytywnymi działaniami może wiele przyspieszyć. Dysponuje przecież niemałymi środkami na informatyzację administracji, sądownictwa, edukacji publicznej i in. Takich zasobów kapitału nie ma biznes prywatny. A będzie tych środków jeszcze więcej, gdy uda się wykorzystać fundusze strukturalne. Jednym z kluczy do sukcesu rozwojowego Polski jest stworzenie warunków sprzyjających wzrastaniu społeczeństwa informacyjnego.

Przed nami duża szansa – los skazuje nas na sukces rozwojowy i to nie jest puste zakłęcie. Znaleźliśmy się bowiem w europejskiej przestrzeni cywilizacyjnej, w której nie można być zastoiną obok wartkiego nurtu przemian. Konieczne jest zdyskontowanie „renty późnego przybysza”: budowa niemal od podstaw nowoczesnego kompleksu technologicznego mobilnego społeczeństwa wiedzy. Wymagać to jednak będzie wspierania, przede wszystkim przez powszechną, odpowiednią edukację, procesu tworzenia się funkcjonalnej dlań kultury i wiedzy, bez której infrastruktura informacyjna nie zostanie dobrze spożytkowana. Chodzi o osiągnięcie stanu, w którym przedinformacyjna mentalność wielkich grup społecznych nie będzie spowalniać tempa naszego uczestnictwa w globalnym społeczeństwie informacyjnym.

2. Rola Inkubatora Konsorcjów Infrastrukturalnych w procesie efektywnego wykorzystania środków strukturalnych na budowę społeczeństwa informacyjnego

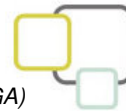
2.1. *Prezentacja Inkubatora Konsorcjów Infrastrukturalnych. Rola Inkubatora*

Inkubator Konsorcjów Infrastrukturalnych (IKI) jest porozumieniem firm teleinformatycznych zawianym podczas spotkania zorganizowanego przez Polską Platformę Technologii Mobilnych i Komunikacji Bezprzewodowej 25 czerwca 2007 r. w Laboratorium BRAMA Politechniki Warszawskiej.

Celem IKI jest katalizacja procesu wydatkowania środków strukturalnych przeznaczonych na rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego tak, aby zadania rozwoju i utrzymania infrastruktury społeczeństwa informacyjnego realizować w sposób jak najbardziej efektywny. Cel ten zostanie osiągnięty w wyniku działań informacyjnych i doradczych kierowanych do jednostek samorządu terytorialnego (m.in. poprzez organizację spotkań w urzędach marszałkowskich) oraz spotkań bilateralnych przedsiębiorców z zamawiającymi rozwiązania infrastrukturalne. IKI będzie zatem platformą współpracy samorządów z firmami, umożliwiającą wymianę uwag i stworzenie spójnych i wykonalnych planów projektów.

IKI zrzesza dostawców rozwiązań technicznych infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, instytucje naukowe o uznanym potencjale intelektualnym oraz organizacje branżowe. Instytucje te oferują m.in.:

- kompleksowe systemy informatyczne (platformy usług publicznych, rozwiązania B2B/B2C, systemy wsparcia sprzedaży i elektronicznej wymiany dokumentów, zarządzania wiedzą, wywiadu gospodarczego, bezpieczeństwa i ochrony danych, zarządzania ryzykiem kredytowym, platform finansowych, systemów bankowości elektronicznej oraz ERP i CRM optymalizujące procesy informacyjne/biznesowe, systemy komunikacji i kontroli) dla kluczowych sektorów gospodarki (w tym telekomunikacji, bankowości i finansów, sektora ubezpieczeniowo-finansowego, administracji publicznej, dużych przedsiębiorstw oraz sektora małych i średnich przedsiębiorstw) zwiększające wydajność pracy i konkurencyjność przedsiębiorstw oraz zapewniające bezpieczeństwo przetwarzanych danych;

- usługi doradztwa, analizy procesów, tworzenia rozwiązań IT ich wdrożenia oraz zarządzania poprzez systemy IT;
- techniki dostępu do Internetu i informacji (zwiększające szybkość i precyzję w dostępie do danych: m.in. hurtownie/platformy danych, a także usprawniające informatyczne działania służb publicznych);
- techniki sieci szerokopasmowych (szkieletowe oraz dostępowe - tzw. „ostatniej mili”);
- zaawansowane systemy przetwarzania i wizualizacji informacji, zarządzania zasobami przestrzennymi, lokalizacji geograficznej oraz systemy radiokomunikacji (w tym łączności i nadzoru ruchu pojazdów);
- kanały e-/m-komunikacji, treści multimedialne (m.in. gry mobilne, m-learning; serwisy informacyjne i tematyczne) oraz e-/m-usługi wykorzystujące Internet oraz rozwiązania komunikacji elektronicznej, takie jak SMS, MMS, WAP, IVR;
- sprzęt niezbędny do realizacji wyżej wymienionych technik.

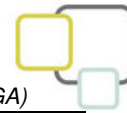
Potencjał techniczny Inkubatora uzupełnia od strony logistycznej i wykonawczej Sekretariat IKI prowadzony przez Fundację Mobile Open Society through wireless Technology (MOST), www.most-program.org. Zadaniem Sekretariatu IKI jest:

- informowanie o możliwych do wdrożenia projektach;
- oferowanie wsparcia w opracowaniu koncepcji projektu i modeli biznesowych przedsięwzięć;
- doradztwo technologiczne;
- pomoc w pisaniu wniosków o dofinansowanie;
- przeprowadzanie studiów wykonalności;
- pomoc w koordynacji projektów.

2.2. Strategia działań

2.2.1. Wyzwania

Środki strukturalne, które napłyną do kraju w najbliższych latach, stanowią szansę wsparcia procesu informatyzacji państwa i tworzenia społeczeństwa informacyjnego. W celu efektywnego wykorzystania dostępnych środków niezbędne jest koordynowanie przedsięwzięć, które będzie niemożliwe bez zawiązania partnerstwa społecznego umożliwiającego współdziałanie władz publicznych, organizacji pozarządowych oraz sektora prywatnego i sprawnego przepływu informacji między interesariuszami tego procesu.

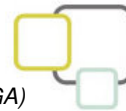
W rozwiniętych gospodarkach czynnikiem przyspieszającym wzrost gospodarczy i zatrudnienie są technologie informacyjne i komunikacyjne, już dziś przyczyniające się do 25% wzrostu PKB oraz 40% wzrostu produktywności w krajach Unii Europejskiej. Usługi, umiejętności, media i treści związane z technologiami informacyjnymi stanowią więc coraz istotniejsze elementy gospodarki i życia społecznego. Dlatego w ramach odnowionej Strategii Lizbońskiej Komisja Europejska zainicjowała w 2005 r. nową inicjatywę pod nazwą „i2010 - Europejskie społeczeństwo informacyjne do 2010 r.” W tej strategicznej inicjatywie kładzie się duży nacisk na powszechny udział i na wyposażenie wszystkich obywateli w podstawowe umiejętności cyfrowe. Nie jest to celem samym w sobie: dzięki umiejętnościom korzystania z technologii informacyjnych przez obywateli i przedsiębiorców można podwyższać poziom, zwiększać dostępność i obniżyć koszty świadczenia nowoczesnych usług publicznych wykorzystujących technologie informacyjne i środki komunikacji elektronicznej. Konieczność nadrabiania wieloletnich zapóźnień oraz nowe wyzwania społeczne – jak np. potrzeby starzejącego się społeczeństwa – wymagają jak najszybszego, szerokiego wdrażania w Polsce nowoczesnych rozwiązań wykorzystujących technologie informacyjne w celu poprawy jakości życia i zdrowia obywateli, usprawnienia obsługi obywateli i przedsiębiorców przez administrację publiczną (usługi administracji elektronicznej), wspierania nowoczesnymi technologiami edukacji szkolnej oraz kształcenia ustawicznego.³

Zielona Księga przygotowana w ramach prac IKI wyszczególnia 4 kluczowe kwestie związane z procesem budowy infrastruktury społeczeństwa informacyjnego⁴:

1. Konieczność **zniesienia barier utrudniających rozwój tej infrastruktury** – niskiej opłacalności inwestowania w sieci przewodowe telefonii stacjonarnej; obostrzeń biurokratyczno-fiskalnych rozbudowy i rozwoju przewodowych sieci telefonii stacjonarnej; przeszkód biurokratycznych i społecznych rozbudowy i rozwoju sieci telefonii komórkowej i dostępu bezprzewodowego oraz braku podejścia biznesowego w planowaniu i wykorzystywaniu inwestycji.
2. Konieczność **refleksji nad możliwymi wariantami inwestycyjnymi i powiązaniem z nimi zagadnieniem prawa własności i utrzymania infrastruktury** powstałej w ramach projektów strukturalnych.
3. Konieczność uwzględnienia **kierunków rozwoju technik sieciowych i zapewnienia** (w miarę możliwości) **otwartości standardów technicznych, neutralności technicznej i interoperacyjności rozwiązań.**

³ http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/i2010/docs/communications/com_229_i2010_310505_fv_pl.pdf.pdf

⁴ Zagadnienia te zostały szczegółowo zaprezentowane w Zielonej Księdze „Polska Mobilna: fundusze strukturalne na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego”. Przypomnienie tych zagadnień znajduje się w aneksie 7 tego dokumentu.

4. Konieczność **koordynacji przedsięwzięć infrastrukturalnych dotyczących rozwoju infrastruktury różnego typu**, aby unikać zagrożeń marnotrawstwa środków.

Cele określone powyżej w punktach 2., 3. oraz 4. realizowane są bezpośrednio przez IKI w ramach działań informacyjnych, doradczych (kierowanych do jednostek samorządu terytorialnego) oraz spotkań bilateralnych przedsiębiorców z zamawiającymi rozwiązania infrastrukturalne. Fundamentalna kwestia związana z procesem budowy infrastruktury społeczeństwa informacyjnego określona w powyżej w punkcie 1. musi jak najszybciej zostać rozwiązana przez ustawodawcę. Inkubator Konsorcjów Infrastrukturalnych będzie prowadził w tej sprawie niezbędne działania.

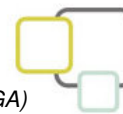
2.2.2. Plan działań

W celu wsparcia procesu budowy i utrzymania infrastruktury społeczeństwa informacyjnego członkowie IKI podejmą kroki mające na celu:

1. **wypracowanie oferty członków Inkubatora dla samorządów** (głównie urzędów marszałkowskich) oraz prezentację tej oferty podczas bezpośrednich wizyt w samorządach (INFRA ROADSHOW) **w celu wspólnej realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych i projektów dotyczących zastosowań** (szczególnie w obszarze e-administracja i e-obywatel), realizowanych ze środków strukturalnych;
2. **wsparcie samorządów w wyartykułowaniu potrzeb infrastruktury społeczeństwa informacyjnego** i sprawnej realizacji wytycznych programów operacyjnych na poziomie lokalnym;
3. **rozpowszechnianie wiedzy na temat korzystania ze środków strukturalnych** przeznaczonych na infrastrukturę społeczeństwa informacyjnego.

Działania te, realizowane w latach 2007 i 2008 obejmą:

- przygotowanie niniejszej Białej Księgi prezentującej sposoby realizacji projektów infrastrukturalnych i dostępne źródła ich finansowania (zrealizowane);
- opracowanie metodyki i planu INFRA ROADSHOW (zrealizowane);
- przeprowadzenie serii spotkań INFRA ROADSHOW w samorządach (na poziomie urzędów marszałkowskich), i na poziomie administracji centralnej;
- organizację konferencji prezentującej Białą Księgę oraz wnioski INFRA ROADSHOW (czwarty kwartał 2007r. – pierwszy kwartał 2008 r.)
- organizację spotkania informacyjnego i szkolenia w zakresie wykorzystywania środków strukturalnych.

2.2.3. Spotkania INFRA ROADSHOW

Proces inkubowania konsorcjów infrastrukturalnych będzie realizowany w 3 etapach:

1. Prezentacja mechanizmu finansowania projektów infrastrukturalnych – szkolenie w Warszawie przygotowane we współpracy z Krajowym Punktem Kontaktowym Programów Badawczych Unii Europejskiej oraz dyskusja przedstawicieli branży teleinformatycznej, samorządów oraz innych zainteresowanych stron przy okrągłym stole.
2. INFRA ROADSHOW: wizyty przedstawicieli IKI w urzędach marszałkowskich – prezentacja potencjału i oferty członków inkubatora, omówienie potencjalnych projektów⁵;
3. Konferencja Inkubatora Konsorcjów Infrastrukturalnych podsumowująca dotychczasowe prace – podpisanie listów intencyjnych pomiędzy firmami teleinformatycznymi a organami administracji samorządowej.

2.3. Realizacja projektów infrastrukturalnych

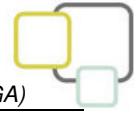
2.3.1. Źródła finansowania

Środki na budowę i rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego znajdują się w 16 Regionalnych Programach Operacyjnych oraz w programach centralnych: PO Rozwój Polski Wschodniej, PO Innowacyjna Gospodarka, PO Infrastruktura i Środowisko. Szczegółowe informacje na temat tych programów operacyjnych zostały przedstawione w rozdziale 2.

2.3.2. Architektura generycznego projektu infrastrukturalnego i modele współpracy w projektach infrastrukturalnych

Planując realizację projektów budowy infrastruktury społeczeństwa informacyjnego warto zapoznać się z etapami ich realizacji oraz zdefiniować niezbędne kompetencje. Takie postępowanie umożliwi efektywny podział ról. Schemat 1 prezentuje generyczny model takiego projektu (nawiązujący do budowy sieci bezprzewodowej). W jego ramach wydzielono poszczególne procesy, dzieląc je następnie na zadania. Określono także rezultat, do jakiego ma doprowadzić każdy proces. W ramach struktury projektu, procesy zostały ułożone chronologicznie. Każdemu procesowi przypisano właściciela, czyli podmiot odpowiedzialny za działania podejmowane w ramach danego procesu.

⁵ Spotkania umożliwią wyartykułowanie potrzeb samorządów i realizację wytycznych programów operacyjnych w możliwie efektywny sposób.

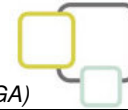

Zgodnie ze schematem, wstęp do realizacji projektu stanowią działania inicjujące Inkubatora Konsorcjów Infrastrukturalnych. Obejmują one stworzenie zaplecza merytoryczno-logistycznego dla organizacji spotkań przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego z uczestnikami Inkubatora. Dzięki działaniom IKI możliwe będzie wypracowanie ram współpracy podmiotów publicznych i prywatnych oraz systemu efektywnego wykorzystania funduszy strukturalnych. Sekretariat IKI może pełnić także rolę lidera pierwszych etapów projektu.

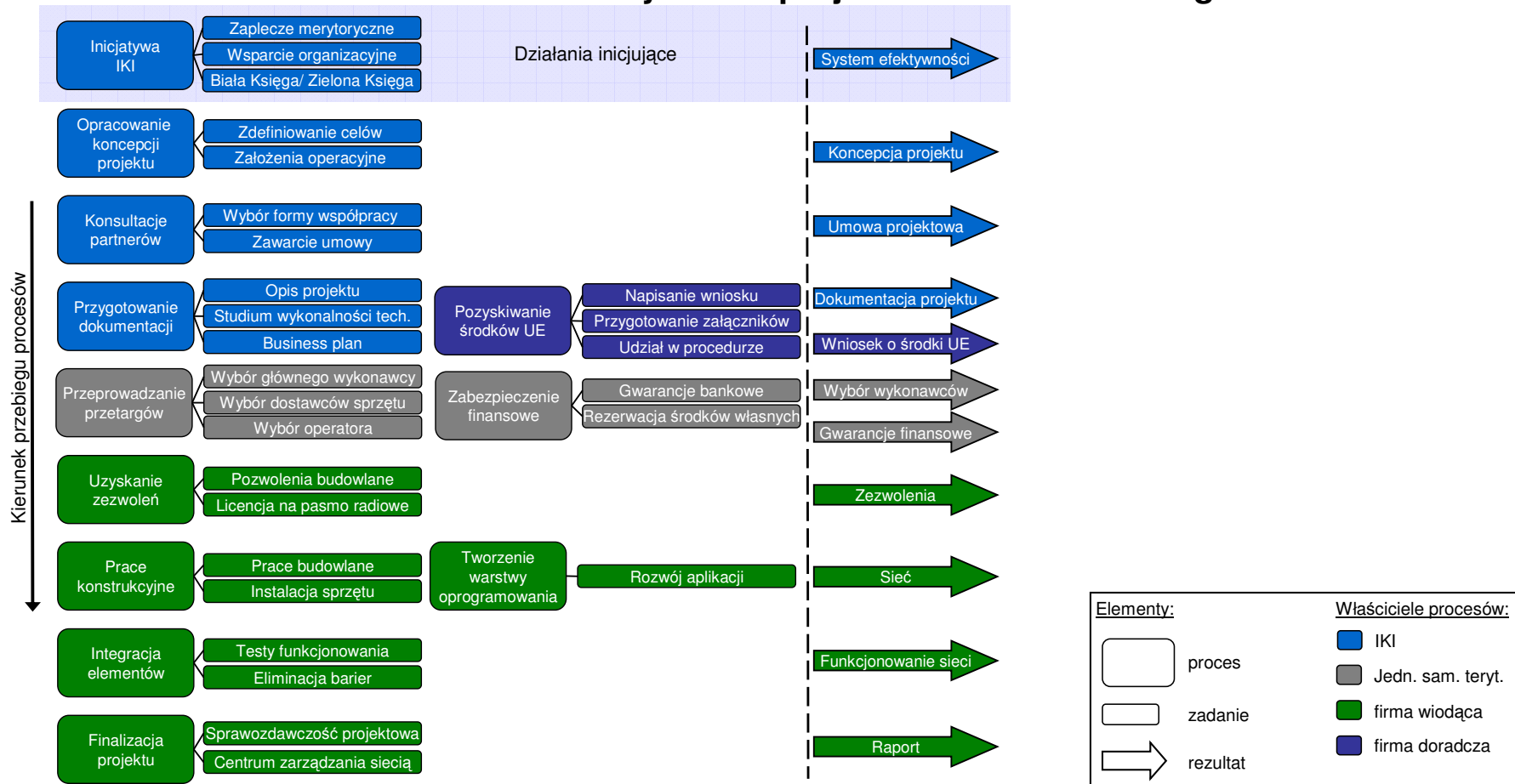
Punktem wyjścia dla projektu jest opracowanie jego koncepcji. Analizując potrzeby infrastrukturalne istniejące na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego należy określić cele, jakim projekt ma służyć oraz przyjąć założenia brzegowe przedsięwzięcia. Kolejny etap obejmuje konsultacje z potencjalnymi partnerami. Obok przedsiębiorstw, mogą w nich uczestniczyć samorządy oraz jednostki administracji państwowej odpowiednich szczebli, uczelnie i szkoły – ze szczególną rolą uczelni technicznych regionów biorących udział w projekcie – a także policja, straż pożarna czy inne struktury państwowe, samorządowe i komercyjne. W wyniku konsultacji partnerzy ustalają zasady współpracy, w tym podział obowiązków oraz podpisują umowę.

Po uzgodnieniu zaangażowania partnerów następuje etap przygotowania dokumentacji projektowej, w tym przede wszystkim dokładnego opisu projektu, studium wykonalności technicznej czy biznes planu przedsięwzięcia. Jednocześnie rozpoczyna się proces pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych. Zadania w tym etapie polegają na przygotowaniu wniosku o dofinansowanie, zgromadzeniu potrzebnych załączników oraz monitorowaniu procedury konkursowej (ten proces został szczegółowo zilustrowany na schemacie nr 2). Proces ten jest wykonywany przez firmę doradczą wyspecjalizowaną w realizacji projektów europejskich lub przez sekretariat IKI.

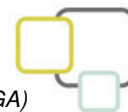
Następnym procesem po przygotowaniu dokumentacji projektowej i wniosku o fundusze UE jest etap przetargowy, w ramach którego następuje wyłonienie podmiotów realizujących prace projektowe, w tym głównego wykonawcy, dostawców sprzętu, czy operatora sieci (te działania można zrealizować także na etapie przygotowania wniosku i opisać je w nim). Równocześnie wykonywane są działania zmierzające do zabezpieczenia finansowego projektu, czyli uzyskanie gwarancji bankowych, czy przygotowanie środków własnych uczestników projektu. Procesy przeprowadzenia przetargów oraz uzyskania zabezpieczenia finansowego są nadzorowane przez jednostkę samorządu terytorialnego, po czym przekazuje ona kontrolę nad następnymi etapami partnerowi wiodącemu, czyli firmie wybranej w przetargu na głównego wykonawcę.

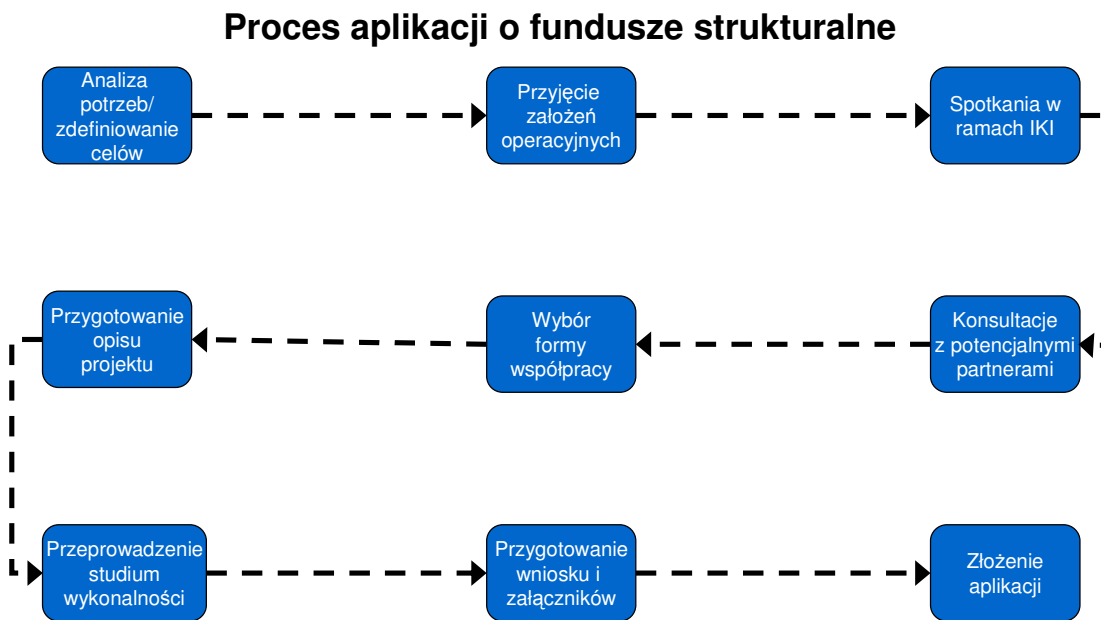
Procesowy model projektu infrastrukturalnego

Schemat 1: Rysunek przedstawia procesowy model generycznego projektu infrastrukturalnego

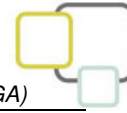
Firma wiodąca jest odpowiedzialna za uzyskanie wymaganych prawem zezwoleń na roboty budowlane, czy pasmo transmisyjne. Po spełnieniu tego warunku, przystępuje wraz z podwykonawcami do prac konstrukcyjnych. Jednocześnie ma miejsce tworzenie oprogramowania niezbędnego do funkcjonowania sieci. Jednym z ostatnich stadiów projektu jest integracja elementów oraz testowanie i usuwanie barier. Zadania te (obok głównego wykonawcy) mogą być przeprowadzane także przez integratora. Końcowy proces polega natomiast na działaniach zamykających realizację projektu, w tym dopełnieniu wymogów sprawozdawczych, przygotowaniu raportów, a także uruchomieniu centrum zarządzania siecią.

Schemat 2: Ilustracja procesu przygotowanie wniosku o fundusze strukturalne.

Ze względu na fakt, że programy operacyjne funduszy strukturalnych adresowane są do różnych grup beneficjentów, włączenie się członków Inkubatora może następować w różnych stadiach realizacji projektów. Członkowie IKI mogą angażować się w realizację projektów rozwoju infrastruktury społeczeństwa informacyjnego na kilka sposobów:

- **w ramach trybu konkursowego (stosowany w RPO oraz PO IG):**
  - o bezpośrednie aplikowanie o wsparcie ze środków strukturalnych (działania osi 8 PO IG) – o ile uczestnicy IKI zaliczają się do grupy beneficjentów;
  - o ubieganie się o wsparcie projektów realizowanych wspólnie z partnerami ze sfery finansów publicznych w formie partnerstwa publiczno-prywatnego (spółki celowej);

- zostanie wykonawcami, wybranymi w trybie przetargowym, projektów skierowanych do jednostek samorządu terytorialnego lub instytucji publicznych;
- **w ramach trybu pozakonkursowego (stosowany w RPO, PO IG, PO IiŚ, PO RPW):**
  - w przypadku listy projektów indywidualnych, które są zgłaszane przez beneficjentów imiennie wskazanych w programie operacyjnym, członkowie IKI mogą uczestniczyć w realizacji takich projektów jako wyłonieni w przetargach wykonawcy prac;
  - w przypadku PO PRW członkowie Inkubatora mogą włączyć się w poszczególne etapy realizacji projektu SSPW, czyli inwentaryzację stanu infrastruktury szerokopasmowej, studia wykonalności, zarządzanie projektem czy utrzymanie infrastruktury;
  - przy mechanizmie programu rozwoju subregionów województwa śląskiego⁶, członkowie IKI mogą włączyć się w proces przygotowywania programów zgodnie z harmonogramem podanym rozdziale 3.2.4 i w ten sposób można starać się wpłynąć na określenie projektów realizowanych systemie PRS.

---

⁶ Patrz rozdział 2.2.2.

3. Przegląd funduszy strukturalnych 2007-2013. Środki strukturalne na rzecz dla budowy infrastruktury społeczeństwa informacyjnego

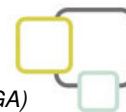
3.1. Przegląd funduszy strukturalnych 2007-2013

W ramach środków polityki spójności (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności) na lata 2007-2013 przewidziano dla Polski 67,3 mld euro. Dodatkowo 11,86 mld euro będzie pochodziło z krajowych środków publicznych, a 6,4 mld euro zostanie zaangażowane ze strony podmiotów prywatnych. W sumie planowane jest wydatkowanie 85,56 mld euro. Cele i mechanizmy dystrybucji środków określają Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (nazywane także Narodową Strategią Spójności). Główną instytucją nadzorującą wykorzystanie funduszy strukturalnych w Polsce jest Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, które deleguje część swoich uprawnień na instytucje odpowiedzialne za poszczególne programy operacyjne. Obecnie trwa nadal proces kształtowania programów operacyjnych i niektóre zapisy mogą ulec jeszcze zmianie. Środki zostały pogrupowane w Programy Operacyjne określające dziedziny, jakie będą finansowane (w euro). Schemat 3 ilustruje architekturę mechanizmu dystrybucji środków strukturalnych:

- 43%	- PO Infrastruktura i Środowisko	36 410 mln
- 28%	- Regionalne Programy Operacyjne	23 508 mln
- 13%	- PO Kapitał Ludzki	11 420 mln
- 11%	- PO Innowacyjna Gospodarka	9 712 mln
- 3%	- PO Rozwój Polski Wschodniej	2 675 mln
- 1%	- PO Europejskiej Współpracy Terytorialnej	860 mln
- 1%	- PO Pomoc Techniczna	608 mln

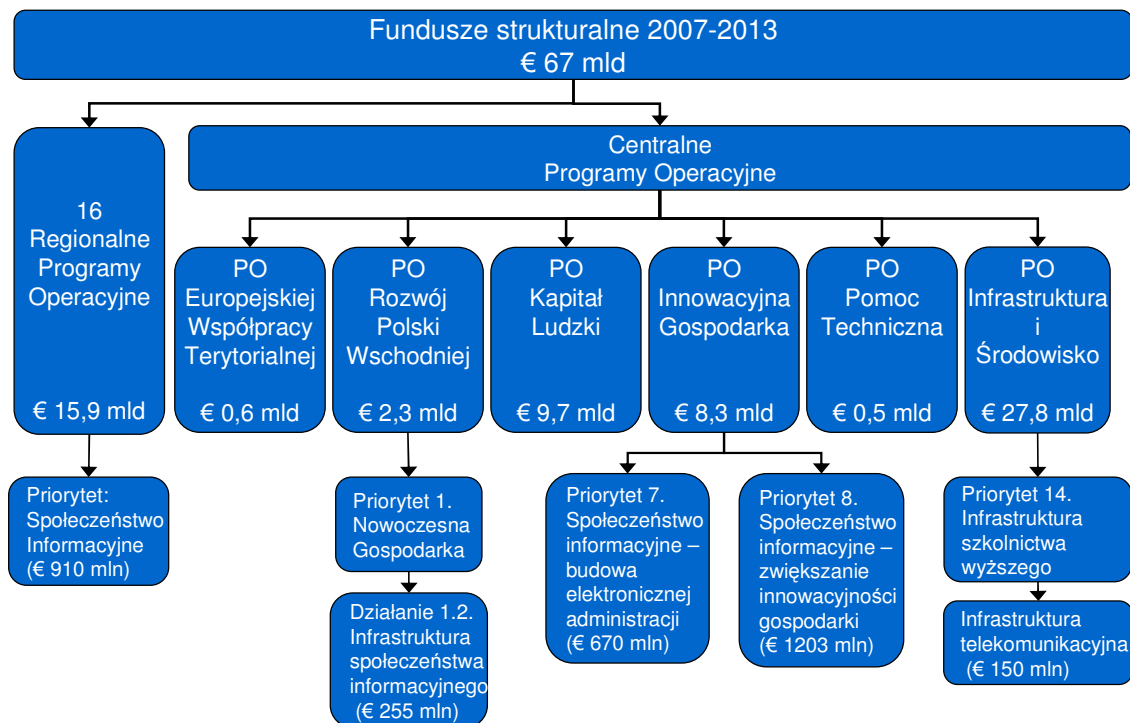
Każdy Program Operacyjny dzieli się na osie priorytetowe (nazywane priorytetami), a te następnie na działania, grupujące określone dziedziny wsparcia. Do wdrażania poszczególnych programów, a czasem także poszczególnych priorytetów, delegowana jest określona instytucja (np.: ministerstwo, urząd marszałkowski).

Budowa społeczeństwa informacyjnego jest jednym z celów, któremu mają służyć fundusze strukturalne. Środki na ten cel znajdują się w 16 Regionalnych Programach Operacyjnych

oraz w programach centralnych: PO Rozwój Polski Wschodniej, PO Innowacyjna Gospodarka, PO Infrastruktura i Środowisko.

Podział środków na poszczególne programy

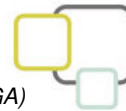

Schemat 3: Ilustracja architektury mechanizmu dystrybucji środków strukturalnych.

3.2. Środki strukturalne na rzecz dla budowy infrastruktury społeczeństwa informacyjnego

Podstawowym obszarem zainteresowania IKI będą Regionalne Programy Operacyjne. Dlatego PO IŚ, PO PRW oraz PO IG przedstawiono skrótowo⁷, koncentrując się na 16 Regionalnych Programach Operacyjnych.

⁷ Więcej informacji na ten temat znajduje się w opisach odpowiednich programów operacyjnych zawartych na stronach Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

3.2.1 Narodowe Programy Operacyjne

PO Infrastruktura i Środowisko

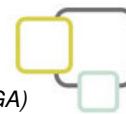
Środki na społeczeństwo informacyjne w PO liŚ, czyli 150 mln euro zostały zawarte w osi priorytetowej nr 14 (Infrastruktura szkolnictwa wyższego). W celu podniesienia jakości kształcenia poprzez wykorzystanie technik informacyjnych i komunikacyjnych wspierane będą projekty infrastrukturalne dotyczące infrastruktury informatycznej, mające na celu pełne wykorzystanie potencjału technik informacyjnych i komunikacyjnych (ICT) w nauczaniu i kształceniu.

PO Rozwój Polski Wschodniej

W ramach osi priorytetowej nr 1 (Nowoczesna gospodarka) realizowane jest działanie 1.2 Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego. Polega ono na utworzeniu Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej (SSPW), czyli światłowodowej sieci szkieletowej. Projekt będzie realizowany przez 5 województw Polski Wschodniej (lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie), a jego budżet wyniesie 300 mln euro (z tego na dofinansowanie z EFRR przypada ok. 255 mln euro, a wkład własny województw wynosi około 45 mln euro). Inwestycje będą wykonywane przez podmioty wyłonione poprzez procedury przetargowe, natomiast infrastruktura wybudowana w ramach projektu będzie własnością właściwych województw Polski Wschodniej.

Harmonogram prac przewiduje:

- I etap – inwentaryzację stanu infrastruktury szerokopasmowej województw Polski Wschodniej (ogłoszenie przetargu w II połowie lipca 2007 r., a wykonanie do 31 grudnia 2007 r.);
- II etap – studium wykonalności projektu;
- I część – model i metodyka wdrażania projektu (ogłoszenie przetargu w II połowie lipca 2007 r., a wykonanie do 31 stycznia 2008 r.);
- II część – szczegółowe studia wykonalności dla każdego powiatu (ogłoszenie przetargu w II połowie lipca 2007 r., a wykonanie do 30 września 2008 r.)
- III etap – podpisanie porozumienia z operatorami (lipiec 2007 r.)
- IV etap – podpisanie porozumień z gminami i powiatami (listopad 2007 r.)
- V etap – wybór zarządzającego projektem (30 czerwca 2008 r.)
- VI etap – wybór operatora infrastruktury (31 lipca 2008 r.)

Za wdrożenie projektu odpowiada Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (ul. Pańska 81/83, 00-834 Warszawa, tel. (22) 432 80 80, 652 80 80), współpracująca z poszczególnymi Urzędami Marszałkowskimi.

PO Innowacyjna Gospodarka

PO Innowacyjna Gospodarka zawiera priorytet nr 7. Społeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji oraz priorytet nr 8. Społeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki. Przeznaczono na nie 21,4% środków PO IG, czyli 2 204,1 mln euro, z czego 1 873,5 mln euro pochodzi ze środków funduszy strukturalnych, a reszta z krajowych środków publicznych i prywatnych. W ramach osi będą realizowane następujące działania (w nawiasie podano alokację ze środków strukturalnych):

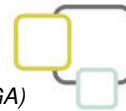
Oś priorytetowa 7. Społeczeństwo informacyjne – Budowa elektronicznej administracji (670 mln euro)

Działanie – Infrastruktura elektronicznych usług publicznych

- przystosowanie infrastruktury teleinformatycznej, umożliwiającej wymianę danych pomiędzy dziedzinowymi platformami e-usług, rejestrami elektronicznymi i urzędami. Infrastruktura obejmie administrację wszystkich szczebli,
- budowa lub rozbudowa systemów informatycznych administracji publicznej wspomagających zarządzanie w sektorze publicznym,
- wdrażanie elektronicznego obiegu spraw i dokumentów,
- informatyzacja rejestrów państwowych oraz zapewnienie dostępu do elektronicznych rejestrów,
- wdrażanie elektronicznego podpisu i systemu elektronicznych tożsamości (eID),
- rozbudowa centralnej platformy usług elektronicznych.

Działanie – Elektroniczne usługi i treści dla przedsiębiorców i obywateli

- budowa dziedzinowych platform e-usług na potrzeby obsługi przedsiębiorców oraz obywateli.
- integracja platform dziedzinowych na centralnej platformie umożliwiającej świadczenie e-usług.
- budowa wielokanałowych platform transakcyjnych umożliwiających wnoszenie opłat administracyjnych, a także świadczenie usług pomocniczych wspierających wymianę towarów i usług (m.in. serwisy dotyczące finansów, kursów walut, notowań giełdowych).

- udostępnianie oraz upowszechnianie standardów elektronicznego komunikowania się pomiędzy przedsiębiorstwami, a także w obszarze administracja-przedsiębiorstwo oraz administracja-obywatel (projekty szkoleniowe)

Beneficjentami osi 7. mogą być jednostki administracji rządowej oraz jednostki im podległe; oraz instytucje prowadzące państwowe ewidencje i rejestry na podstawie ustaw. Wybór projektów nastąpi na podstawie listy indywidualnych projektów.

Oś priorytetowa 8. Społeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki (1203,49 mln euro)

Działanie – Wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej

Trzy typy instrumentów wsparcia:

- fundusz dotacji – wsparcie w formie dotacji na realizację indywidualnych projektów przedsiębiorstw (dofinansowanie realizacji przez okres 2 lat projektu mającego na celu stworzenie produktu cyfrowego, a następnie udostępnienie i świadczenie usług w formie elektronicznej);
- projekt systemowy – wsparcie w formie dotacji dla instytucji wdrażającej na utworzenie i prowadzenie portalu „Cyfrowa Polska dla Każdego”;
- projekty systemowe – wsparcie w formie dotacji dla instytucji wdrażającej na realizację projektów informacyjnych i promocyjnych dla potencjalnych wnioskodawców.

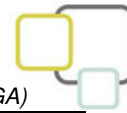
Beneficjentami mogą być przedsiębiorcy z grupy mikro- i małych przedsiębiorstw prowadzący pierwszą działalność gospodarczą nie dłużej niż 1 rok. Wybór projektów nastąpi w procedurze konkursowej.

Działanie – Wspieranie wdrażania rozwiązań elektronicznego biznesu typu B2B

Działanie będzie realizowane za pośrednictwem instrumentu wsparcia w formie funduszu dotacji. O wsparcie ubiegać mogą się przedsiębiorcy współpracujący na zasadzie zawartych umów z co najmniej dwoma innymi firmami lub konsorcja co najmniej 3 przedsiębiorców, planujących współpracę biznesową w oparciu o rozwiązania elektroniczne.

Typowy projekt obejmuje integrację systemów informatycznych przedsiębiorstw w celu umożliwienia automatyzacji wymiany informacji pomiędzy systemami informatycznymi niezależnych, choć współpracujących przedsiębiorstw. Czas trwania projektu nie może być dłuższy niż 2 lata.

Beneficjenci to mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa. Minimalna kwota wsparcia wynosi 100 tys. zł, a maksymalna kwota wsparcia 10 mln zł. Wybór projektów nastąpi w procedurze konkursowej.

Działanie – Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu – eInclusion

Projekty mogące składać się z następujących komponentów:

- dotacja całkowicie lub częściowo pokrywająca koszty dostępu do Internetu (maks. przez okres 3 lat);
- zakup usługi zapewnienia dostępu do Internetu oraz/lub dostarczenia, instalacji oraz serwisowania sprzętu komputerowego i/lub niezbędnego oprogramowania w gospodarstwach domowych wskazanych przez projektodawcę;
- zakup usługi przeprowadzenia szkoleń z obsługi komputera oraz korzystania z Internetu dla beneficjentów projektu;
- dofinansowanie kosztów zatrudnienia pracowników JST lub organizacji pozarządowej uczestniczącej w konsorcjum z JST, którzy będą odpowiedzialni za koordynację prac związanych z realizacją działania.

Beneficjentami mogą być jednostki samorządu terytorialnego oraz konsorcja jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi.

Za przygotowanie i zarządzanie 7. i 8. osią priorytetową odpowiedzialne jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (Departament Informatyzacji, ul. Wspólna 1/3, 00-529 Warszawa tel. (0-22) 529-23-64).

3.2.2. Regionalne Programy Operacyjne

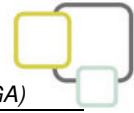
Zagadnienia rozwoju społeczeństwa informacyjnego w regionach

Każdy z 16 RPO wymienia wśród celów rozwój społeczeństwa informacyjnego. W zależności od województwa, wydatki z programów regionalnych mają się przyczynić do:

- poprawy wykorzystania zaawansowanych technik informacyjnych przez mieszkańców,
- wyrównania dysproporcji w zakresie dostępu i wykorzystania technik informacyjnych i komunikacyjnych (ICT) na terenie województwa,
- zapewnienia powszechnego, szerokopasmowego i bezpiecznego dostępu do Internetu,
- wzrostu liczby usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną.

Główne typy projektów związane z tematyką społeczeństwa informacyjnego to:

- Budowa, rozbudowa lokalnych/regionalnych bezpiecznych sieci szerokopasmowych współdziałających ze szkieletowymi sieciami regionalnymi/krajowymi;

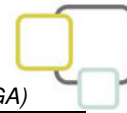
- Tworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu (aktywne, pasywne i modele pośrednie);
- Budowa systemów teleinformatycznych wraz z niezbędną infrastrukturą dla potrzeb elektronicznego obiegu dokumentów wraz z obiegiem spraw i pracy (*workflow*) oraz modelowania i optymalizacji procesów w administracji publicznej;
- Budowa szeroko dostępnych dla obywateli regionalnych platform umożliwiających dostęp przez Internet do usług publicznych;
- Budowa systemów komunikacji lub kontroli (podpis elektroniczny, elektroniczna pieczęć oraz inne sposoby uwierzytelniania form elektronicznych);
- Tworzenie oraz rozwijanie geograficznych systemów informacji przestrzennej (GIS);
- Budowa lub rozbudowa regionalnych systemów transmisji i przetwarzania danych elektronicznych, ze szczególnym uwzględnieniem hurtowni danych i nowoczesnych narzędzi analitycznych;
- Inwestycje w usługi lub aplikacje dla obywateli (e-zdrowie, e-administracja, e-kształcenie, e-integracja), w tym usprawnienie informatyczne działalności służb publicznych w zakresie użyteczności publicznej;
- Zakupy inwestycyjne umożliwiające świadczenie usług on-line przez małe i średnie przedsiębiorstwa przy wykorzystaniu nowoczesnych narzędzi ICT (np. e-handel, edukacja i szkolenia, tworzenie sieci);
- Inne inicjatywy lokalne i subregionalne na rzecz ograniczenia wykluczenia cyfrowego i e-Integracji społeczności wiejskich.

Dofinansowanie projektów

Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi maksymalnie do 85% wydatków kwalifikowanych projektu. Jest to poziom stosowany w sytuacji, gdy beneficjentem jest podmiot publiczny. Pozostałe 15% stanowi wkład własny beneficjentów. W przypadku, gdy występuje pomoc publiczna, czyli gdy beneficjentem środków jest przedsiębiorstwo, poziom dofinansowania wynosi 40-50% kosztów kwalifikowanych (+20 p.p dla małych lub +10 p.p. dla średnich przedsiębiorstw).

W ramach osi priorytetowej przewiduje się możliwość cross-financingu do 10% (czyli współfinansowania kosztów projektów w zakresie ich kwalifikowalności zgodnie z zasadami Europejskiego Funduszu Społecznego), w przypadku gdy osiągnięcie celów z wykorzystaniem tylko interwencji wspieranych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego nie będzie wystarczające.

Beneficjentami środków z RPO mogą być następujące podmioty:

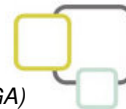

- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia,
- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną,
- administracja rządowa,
- parki narodowe i krajobrazowe,
- PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne,
- zakłady opieki zdrowotnej działające w publicznym systemie ochrony zdrowia,
- jednostki naukowe,
- instytucje kultury,
- szkoły wyższe,
- osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki,
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną (nie wymienione wyżej),
- partnerzy społeczni i gospodarczy,
- organizacje pozarządowe,
- kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych,
- instytucje otoczenia biznesu,
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe TBS,
- spółki wodne,
- przedsiębiorcy.

W ramach działań dotyczących budowy społeczeństwa informacyjnego poszczególne województwa doprecyzowują listy beneficjentów, którzy mogą ubiegać się o realizację projektów z tego obszaru, przy czym główną grupę stanowią jednostki samorządu terytorialnego oraz podległe im jednostki organizacyjne.

Procedury wyboru projektów

Funkcję Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym pełni odpowiedni Zarząd Województwa. Wybór projektów, które zostaną objęte dofinansowaniem zostanie dokonany przede wszystkim w trybie konkursowym. Innym sposobem wyboru projektu jest lista tzw. kluczowych projektów indykatorywnych. Projekty umieszczone na liście mają zagwarantowaną kwotę dofinansowania. W programach regionalnych zawarto następujące projekty (w nawiasie podano dofinansowanie z EFRR):

- Województwo opolskie:
  - Infrastruktura dla wykorzystania narzędzi ICT (ok. 3,2 mln euro)⁸;

- Województwo dolnośląskie:
  - Dolnośląska Sieć Szkieletowa (34 mln euro);
  - Budowa systemu Bazy Danych Topograficznych jako platformy Dolnośląskiego Systemu Informacji Przestrzennej-II etap realizacji (1,365 mln euro);

- Województwo mazowieckie:
  - Rozwój elektronicznej administracji w samorządach województwa mazowieckiego wspomagającej niwelowanie dwudzielności potencjału województwa (koszt całkowity ok. 15,8 mln euro)⁹;
  - Rozwój infrastruktury teleinformatycznej i e-usług w policji mazowieckiej (koszt całkowity ok. 0,5 mln euro)¹⁰;

- Województwo świętokrzyskie:
  - Kontynuacja „e-świętokrzyskie” – wspomaganie zarządzania, sieci lokalne (20 mln euro)

- Województwo wielkopolskie:
  - Budowa Wielkopolskiej Sieci Szerokopasmowej;
  - Wzmocnienie potencjału rozwojowego Wielkopolski poprzez zastosowanie technik informacyjnych w działalności instytucji publicznych na rzecz budowania infrastruktury społecznej i gospodarczej regionu;
  - Poznańska Elektroniczna Karta Aglomeracyjna;

- Województwo warmińsko-mazurskie:
  - Sieć Szerokopasmowa.

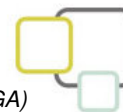
W województwie śląskim zastosowano obok trybu konkursowego także mechanizm Programu Rozwoju Subregionu. PRS jest programem tworzonym w porozumieniu przez władze samorządów lokalnych danego subregionu. Podstawowym jego elementem jest uzgodniona lista projektów, które zostaną uznane za szczególnie istotne dla rozwoju danego subregionu i wpłyną na poprawę

---

⁸ 12 mln zł.

⁹ 60 mln zł.

¹⁰ 1,723 mln zł.

życia mieszkańców na danym terytorium. Przy założeniu spełnienia kryteriów formalnych i merytorycznych projekty zapisane w ramach zaakceptowanego PRS będą dopuszczone do realizacji z pominięciem procedury konkursowej, ale podlegać będą ocenie formalnej i merytorycznej.

Program Rozwoju Subregionów Woj. Śląskiego (mln euro)

Działanie	Alokacja EFRR	Alokacja na ZSPR	Subregion centralny	Subregion południowy	Subregion północny	Subregion zachodni
D 2.1. Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego	100,00	50,00	35,30	2,08	5,71	6,91
D 2.2. Rozwój elektronicznych usług publicznych	50,00	35,00	23,62	2,00	4,55	4,83

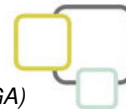
Harmonogram przygotowania programów i konkursów

Obecnie trwają negocjacje Zarządów Województw z Komisją Europejską. Zatwierdzenie wszystkich Regionalnych Programów Operacyjnych powinno nastąpić na przełomie października i listopada 2007 r. Wtedy też powinny być znane szczegółowe harmonogramy realizacji programów. Pierwszy nabór wniosków w trybie konkursowym planowany jest natomiast na 2008 rok.¹¹

Harmonogram przygotowania PRS

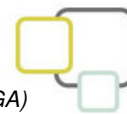
Etapy	Termin ostateczny
Etap przygotowawczy	15 maja 2007
Etap opracowania	30 września 2007
Etap oceny programu i kwalifikowania do dofinansowania	31 grudnia 2007
Etap wdrażania: a) przygotowanie projektów przez beneficjentów PRS, b) ocena formalna i merytoryczna poszczególnych projektów, c) przyjęcie uchwały o dofinansowanie projektu przez Zarząd Wojewódz-	do 31 grudnia 2009 do 30 czerwca 2010 do 30 września 2010

¹¹ Województwo opolskie, jako jedno z bardziej zaawansowanych w przygotowaniach RPO podaje kwiecień 2008 r. jako termin rozpoczęcia konkursów dotyczących społeczeństwa informacyjnego. Inne regiony podające już więcej szczegółowych informacji to województwa śląskie, dolnośląskie, wielkopolskie i lubelskie.

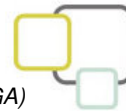

twą, d) podpisanie umowy o dofinansowanie projektu, e) realizacja projektów, f) zagospodarowanie oszczędności przetargowych i kwot niewykorzystanych w ramach alokacji na poszczególne PRS	do 31 grudnia 2010 do 31 grudnia 2013 do 31 czerwca 2014

Opis kryteriów wyboru projektów w trybie konkursowym został zawarty w aneksie 5.

Aneksy

Aneks 1: Lista uczestników spotkania inicjującego działalność Inkubatora konsorcjów infrastrukturalnych

1. Przemysław Bąkowski, Uniwersytet w Nantes, Przemyslaw.bakowski@polytech.univ-nantes.fr
2. Waclaw Białkowski, Stowarzyszenie Innowacyjna Polska Wschodnia, wjb1@tlen.pl
3. Wojciech Danieluk, Ericsson, wojciech.danieluk@ericsson.com
4. dr Tomasz Gerszberg, PTC, TGerszberg@era.pl
5. Krzysztof Głomb, Miasta w Internecie, k.glomb@mwi.pl
6. Radomir Grucza, Siemens, radomir.grucza@siemens.com
7. Zbigniew Guza, MSWiA
8. prof. dr hab. Witold Hołubowicz, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Witold.Holubowicz@itti.com.pl
9. dr Waclaw Iszkowski, Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, Waclaw@iszkowski.pl
10. Piotr Janas, PTC, pjanas@era.pl
11. dr Michał Jarociński, Laboratorium BRAMA, mj@tele.pw.edu.pl
12. Jan Kaczmarek, Fundacja MOST, jkaczmarek@most-program.org
13. Zbigniew Kądzielski - dyrektor Instytutu Łączności, Z.Kadzielski@itl.waw.pl
14. Tomasz Kulisiewicz, Stowarzyszenie Komputer w Firmie, t.kulisiewicz@egov.pl
15. Jakub Lebuda, Fundacja MOST, jlebuda@most-program.org
16. prof. dr hab. Józef Lubacz, Politechnika Warszawska, jl@tele.pw.edu.pl
17. Tomasz Majcherek, Ericsson, Tomasz.majcherek@ericsson.com
18. dr Marek Maniecki, Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, Marek.Maniecki@globema.com.pl
19. prof. Mieczysław Muraszkwicz, Polska Platforma Technologii Mobilnych i Komunikacji Bezprzewodowej, mietek@n-s.pl
20. Jan Piotrowski, Eltel, Jan.Piotrowski@eltelnetworks.com
21. Krzysztof Trojanowski, Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE, krzysztof.trojanowski@kpk.gov.pl
22. Waldemar Sielski - Multis Multum, Waldemar.Sielski@kana.com.pl
23. Tomasz Skubacz, Alcatel-Lucent, Tomasz.Skubacz@alcatel-lucent.pl
24. dr Krzysztof Słomka, Urząd Gminy Zielonka, k.slomka@zielonka.pl
25. Dariusz Szymańczak, PARP, dariusz_szymanczak@parp.gov.pl
26. dr Marek Średniawa, Instytut Telekomunikacji na Wydziale Elektroniki i Technik Informacyjnych Politechniki Warszawskiej, mareks@tele.pw.edu.pl
27. dr hab. inż. Antoni Zabłudowski, UTP Bydgoszcz, Antoni.Zabludowski@utp.edu.pl

Aneks 2: Alokacja środków strukturalnych na SI w regionach

Środki na społeczeństwo informacyjne w Regionalnych Programach Operacyjnych (w zł)

Województwo	Nazwa priorytetu/działania RPO	Wkład wspólnotowy EFRR	Krajowy wkład publiczny	Wkład prywatny	Ogółem
Dolnośląskie	Priorytet 2. Rozwój społeczeństwa informacyjnego na Dolnym Śląsku + inne	120 098 310	b.d.	b.d.	b.d.
Kujawsko-pomorskie	Priorytet 4. Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	57 060 229	10 069 452	6 712 968	73 842 649
Lubelskie	Działanie 2.3. Społeczeństwo informacyjne	68 484 390	12 085 481	0	80 569 871
Lubuskie	Działanie 1.3. Rozwój społeczeństwa informacyjnego + inne	37 320 713	b.d.	b.d.	b.d.
Łódzkie	Priorytet 4. Społeczeństwo informacyjne	60 469 665	8 500 000	2 000 000	70 969 665
Małopolskie	Priorytet 1. Warunki roz-	72 003 475	b.d.	b.d.	b.d.

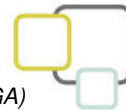
	woju społeczeństwa opartego na wiedzy (część)				
Mazowieckie	Priorytet 2. Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza	205 127 630	36 199 011	0	241 326 641
Opolskie	Priorytet 2. Społeczeństwo informacyjne	25 600 000	b.d.	b.d.	b.d.
Podkarpackie	Działanie 2.2. Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego + inne	94 804 434	b.d.	b.d.	b.d.
Podlaskie	Priorytet 4. Społeczeństwo informacyjne	50 896 631	8 981 758	0	59 878 389
Pomorskie	Działanie 2.2 Infrastruktura i usługi tworzące podstawy społeczeństwa informacyjnego	40 270 492	13 420 000	b.d.	53 690 000
Śląskie	Priorytet 2. Społeczeństwo informacyjne +inne	200 867 100	b.d.	b.d.	b.d.
Świętokrzyskie	Działanie 2.2. Budowa infrastruktury społeczeństwa	29 032 291	5 123 345	0	34 155 636

	informacyjne- go				
Warmińsko- mazurskie	Priorytet 7. Infrastruktura społeczeństwa informacyjne- go	62 192 522	10 975 151	35 242 429	108 410 102
Wielkopolskie	Działanie 2.7. Infrastruktura społeczeństwa informacyjne- go + inne	98 971 500	b.d.	0	b.d
Zachodnio- pomorskie	Priorytet 3. Rozwój społe- czeństwa informacyjne- go	45 950 000	8 108 824	5 110 000	59 168 824
Ogółem		910 114 892			

Województwa zaawansowane w przygotowaniach RPO dzielą następnie osie priorytetowe na działania (w nawiasach podano wkład ze środków unijnych):

- Województwo opolskie
  - Działanie 2.1. Infrastruktura dla wykorzystania narzędzi ICT (12 814 344 euro)
  - Działanie 2.2. Moduły informacyjne, platformy e-usług i bazy danych (8 542 896 euro)
- Województwo pomorskie
  - Działanie 2.2 Infrastruktura i usługi tworzące podstawy społeczeństwa informacyjnego
    - Poddziałanie 2.2.1. Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego
    - Poddziałanie 2.2.2. Rozwój usług społeczeństwa informacyjnego
- Województwo śląskie
  - Działanie 2.1. Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego (100 000 000 euro)
  - Działanie 2.2. Rozwój elektronicznych usług publicznych (50 000 000 euro)

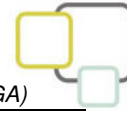

Aneks 3: Koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne w projektach rozwoju infrastruktury społeczeństwa informacyjnego

KOSZTY KWALIFIKOWALNE

Do wydatków kwalifikowalnych, wyłącznie w przypadku przyjęcia projektu do realizacji, mogą zostać zaliczone koszty zgodne z zasadami określonymi w Krajowych Wytycznych dot. kwalifikowania wydatków w ramach Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013. Przy projektach infrastrukturalnych, w szczególności mogą to być wydatki poniesione na:

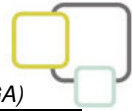
- 1) prace przygotowawcze, w tym:
  - przygotowanie projektu (przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz),
  - przygotowanie dokumentacji technicznej: koncepcja budowlana, projekt budowlany, projekt wykonawczy, program funkcjonalno-użytkowy,
  - przygotowanie studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko,
  - prace projektantów, architektów,
  - zakup niezabudowanych nieruchomości, jeżeli jest to nierozzerwalnie związane z realizacją projektu (maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu),
  - zakup nieruchomości jeżeli istnieje bezpośrednie powiązanie między zakupem i celami realizacji działania 2.1 (maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu),
  - przygotowanie dokumentacji przetargowej,
  - koszt przygotowania przetargu, w tym publikacji ogłoszeń przetargowych;
- 2) prace inwestycyjne i związane z procesem inwestycyjnym, w tym:
  - prace konstrukcyjne (ziemne, naziemne, napowietrzne w zależności od wykorzystywanej technologii),
  - budowa, rozbudowa lub przebudowa pomieszczeń i infrastruktury technicznej niezbędnej dla realizacji projektu (np. pomieszczenia na serwery),
  - roboty budowlano-montażowe,
  - prace instalacyjne,
  - zakup sprzętu, oprogramowania i wyposażenia (oraz jego konfiguracja) stanowiącego integralną część projektu,
  - koszty związane z zapewnieniem bezpieczeństwa przesyłania danych (np. systemy firewall, IDS, antywirusowe, kontroli dostępu do zasobów systemu),

- zakup wyposażenia nierozdzielnie związanego z funkcjonowaniem inwestycji,
  - dzierżawa pomieszczeń/ budynków nierozdzielnie związana z realizacją projektu (konieczność zapewnienia 5-letniego okresu trwałości w umowie),
  - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
  - koszty informacji i promocji projektu integralnie związane z realizacją inwestycji;
- 3) Nieodwoływalne prawo używania (*IRU – Indefeasible Right of Use*) na okres przynajmniej 20 lat. IRU oznacza rzeczywiste, długookresowe nabycie uprawnień do wyłącznego używania infrastruktury telekomunikacyjnej, pozwalające na działanie przez beneficjenta w sferze finansowo-księgowej, jak gdyby był właścicielem infrastruktury;
- 4) koszty związane z realizacją postanowień umowy o dofinansowanie projektu.

Przy projektach usługowych, w szczególności mogą to być wydatki poniesione na:

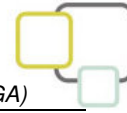
- 1) prace przygotowawcze, w tym:
- przygotowanie projektu (przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz),
  - przygotowanie dokumentacji technicznej: program funkcjonalno-użytkowy, specyfikacja techniczna,
  - przygotowanie studium wykonalności,
  - przygotowanie dokumentacji przetargowej,
  - koszt przygotowania przetargu, w tym publikacji ogłoszeń przetargowych;
- 2) prace inwestycyjne i związane z procesem inwestycyjnym, w tym:
- zakup sprzętu, oprogramowania i wyposażenia (oraz jego konfiguracja) stanowiącego integralną część projektu,
  - koszty związane z zapewnieniem bezpieczeństwa przesyłania danych (np. systemy firewall, IDS, antywirusowe, kontroli dostępu do zasobów systemu),
  - budowa, rozbudowa lub przebudowa pomieszczeń i infrastruktury technicznej niezbędnej dla realizacji projektu (np. pomieszczenia na serwery),
  - roboty budowlano-montażowe,
  - prace instalacyjne,
  - dzierżawa pomieszczeń/ budynków nierozdzielnie związana z realizacją projektu (konieczność zapewnienia 5-letniego okresu trwałości w umowie),
  - zakup wyposażenia nierozdzielnie związanego z funkcjonowaniem inwestycji,
  - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
  - koszty informacji i promocji projektu integralnie związane z realizacją inwestycji.
- 3) szkolenia dla użytkowników wdrożonego oprogramowania w ramach cross-financing;
- 4) koszty związane z realizacją postanowień umowy o dofinansowanie projektu.

KOSZTY NIEKWALIFIKOWALNE

Wydatki niekwalifikowalne:

- stworzenie strony WWW,
- koszt dzierżawy łącz (za wyjątkiem zakupu łącz dostępowych z operatorami dla sieci szkieletowej w przypadku, gdy są faktycznie ponoszone przez końcowego beneficjenta oraz IRU),
- opłaty za usługi dodatkowe t.j. prowadzenie serwisu WWW, kont poczty elektronicznej, serwerów, rejestracja i utrzymanie domen).

Aneks 4: Kategorie interwencji dla projektów rozwoju infrastruktury społeczeństwa informacyjnego

Programy Operacyjne posługują się tzw. kategoriami interwencji. Są to dziedziny interwencji Funduszy Strukturalnych służące kodyfikacji tematycznej. Są one pomocne także przy identyfikacji, badaniu i monitorowaniu działań. Działania związane z budową społeczeństwa informacyjnego zostały ujęte w następujące kategorie interwencji (numer kategorii ma jedynie znaczenie porządkowe):

- 10 - Infrastruktura telekomunikacyjna (w tym sieci szerokopasmowe);
- 11 - Technologie informacyjne i komunikacyjne (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie zagrożeniom, badania, innowacje, treści cyfrowe, itp.);
- 12 - Technologie informacyjne i komunikacyjne (TEN-TIC);
- 13 - Usługi i aplikacje dla obywateli (e-zdrowie, e-administracja, e-edukacja, e-integracja itp.);
- 14 - Usługi i aplikacje dla małych i średnich przedsiębiorstw (e-handel, kształcenie i szkolenie, tworzenie sieci itp.);
- 15 - Inne działania mające na celu poprawę dostępu małych i średnich przedsiębiorstw do TIK technologii informacyjnych i komunikacyjnych i ich wydajne użytkowanie.

Aneks 5: Kryteria wyboru projektów w trybie konkursowym

Instytucje zarządzające programami operacyjnymi/osiami priorytetowymi określają także kryteria wyboru projektów w trybie konkursowym. Proces oceny będzie składał się z następujących etapów:

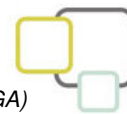
- ocena formalna (dopuszczalności) (ocena binarna - TAK/NIE)
- ocena merytoryczno - techniczna (ocena binarna - TAK/NIE)
- ocena społeczno - ekonomiczna (ocena punktowana)

Przykład kryteriów (stosowanych w województwie opolskim) obejmuje następujące pozycje:

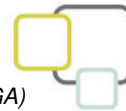
Działanie 2.1. Infrastruktura dla wykorzystania narzędzi ICT

Kryteria merytoryczno-techniczno (0/1)		
Lp.	Nazwa kryterium	Charakter kryterium
1.	Projekt respektuje zasadę wolnego dostępu i neutralności technologicznej	Względny
2.	Zakup sprzętu komputerowego stanowi nie więcej niż 60% wartości projektu	Względny
3.	Zakres projektu nie dotyczy zakupu komputerów i oprogramowania dla jednostek oświatowych i szkół wyższych, szpitali i ośrodków zdrowia wspieranych w ramach innych działań RPO WO	Bezwzględny
4.	Projekt swym zasięgiem nie wykracza poza województwo opolskie	Bezwzględny

Kryteria społeczno-ekonomiczne (punktowane)				
Lp.	Nazwa kryterium	Waga	Punktacja	Komentarz
1.	Efektywność kosztowa (1) koszt inwestycji/ długość sieci	1	1-4 pkt.	Rankingowanie wg wartości wskaźnika
2.	Efektywność kosztowa (2) koszt inwestycji/ liczba użytkowników stworzonej infrastruktury	1	1-4 pkt.	Rankingowanie wg wartości wskaźnika
3.	Ilość użytkowników stworzonej infrastruktury	4	1-4 pkt.	Rankingowanie wg wartości wskaźnika
4.	Skalowalność projektu (rozwoju projektu)	2	1-4 pkt.	Rankingowanie wg wartości wskaźnika
5.	Ilość użytkowników z obszarów wiejskich	3	1-4 pkt.	Rankingowanie wg wartości wskaźnika
6.	Zasięg geograficzny projektu/ komplekso-	4	1-4 pkt.	4 pkt. – województwo

	wość			3 pkt. – powiat 2 pkt. – gmina 1 pkt. – obręb miejski
7.	Określenie warunków udostępnienia sieci innym operatorom	2	1-4 pkt.	1 pkt. – nieokreślenie warunków 4 pkt. – określenie warunków
8.	Udział partnerów w projekcie	2	1-4 pkt.	Projekt realizowany na zasadzie PPP: 4 pkt. – od 40% 3 pkt. – od 30% do 40% 2 pkt. – od 20% do 30% 1 pkt. – do 20% określa udział kapitałowy w projekcie

Aneks 6: Bariery rozwoju infrastruktury sieciowego społeczeństwa mobilnego w Polsce

Podstawowa infrastruktura dostępu do sieci Internet oraz sieci telekomunikacji bezprzewodowej były tworzone wysiłkiem przemysłu począwszy od połowy lat dziewięćdziesiątych i dały podstawy do formowania się w Polsce społeczeństwa informacyjnego. Na lata 2007-2013 przeznaczono dla Polski w ramach funduszy strukturalnych ponad 60 miliardów euro. Znaczna część z tym środków przewidziana jest na realizację celów Strategii Lizbońskiej, w tym na budowę infrastruktury informacyjnej i komunikacyjnej oraz wykorzystanie technik ICT. Środki strukturalne, które napłyną do kraju w najbliższych latach stanowią zatem szansę wsparcia procesu budowania społeczeństwa opartego na wiedzy. Występują jednak bariery, utrudniające rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego w Polsce. Warto je prześledzić i zastanowić się nad możliwościami jak najszybszej eliminacji tych barier tak, aby w nadchodzących latach w pełni wykorzystać dostępne środki strukturalne. Podstawowe bariery rozwoju infrastruktury sieciowego społeczeństwa mobilnego w Polsce to:

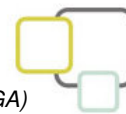
1. Niska opłacalność inwestowania w sieci przewodowe telefonii stacjonarnej;
2. Obostrzenia biurokratyczno-fiskalne rozbudowy i rozwoju przewodowych sieci telefonii stacjonarnej;
3. Biurokratyczne i społeczne przeszkody rozbudowy i rozwoju sieci telefonii komórkowej i dostępu bezprzewodowego;
4. Brak podejścia biznesowego w planowaniu i wykorzystywaniu inwestycji

A.6.1. Niska opłacalność inwestowania w sieci przewodowe telefonii stacjonarnej

Przewodowe sieci telefonii stacjonarnej wykorzystuje się nie tylko do transmisji głosu w trybie PSTN, ale także jako infrastrukturę dostępu do Internetu dzięki technologii ADSL. Obecne regulacje prawne¹² dotyczące konieczności obowiązkowego udostępniania pętli lokalnej operatorom korzystającym (alternatywnym) oraz dostawcom dostępu do Internetu (ISP)¹³ przez operatora zasiadającego (zajmującego znaczącą pozycję rynkową według definicji i decyzji regulatora) działają jednak demotywująco na operatora zasiadającego i tym samym hamują rozwój przewodowych sieci

¹² Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2005 r. w sprawie zakresu oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym (Dz. U. z dnia 24 sierpnia 2005 r.) na podstawie art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 i Nr 273, poz. 2703).

¹³ Regulacje dotyczą zarówno dla usług głosowych – w trybie hurtowej odsprzedaży abonamentu (WLR) jak i dostępowych – w trybie LLU/BSA.

stacjonarnych. Operator zasiedziały ma bowiem świadomość, że takie inwestycje nie przyczyniają się w rzeczywistości do budowy jego przewagi konkurencyjnej, ponieważ z nowopowstałej infrastruktury będą korzystać także konkurenci.¹⁴

Zaletą sieci stacjonarnych, czyli stosunkowo duża prędkość transmisji, może być wykorzystana również w ramach tzw. sieci nowej generacji (ang. *new generation networks*), a więc sieciach konwergentnych. Charakteryzując się oddzieleniem warstwy transmisyjnej od dostępowej, umożliwiają one m.in. wykorzystanie pojemności sieci stacjonarnych poprzez dostęp mobilny za pomocą sieci bezprzewodowych. W dotychczasowej dyskusji brakuje uwzględnienia wymagań architektonicznych sieci konwergentnych.

A.6.2. Obostrzenia biurokratyczno-fiskalne rozbudowy i rozwoju przewodowych sieci telefonii stacjonarnej

Istotną przeszkodę w rozwoju przewodowych sieci stacjonarnych stanowią także znaczne obostrzenia biurokratyczne i fiskalne. Wynika ona z traktowania kabli telekomunikacyjnych jako budowli/nieruchomości w rozumieniu prawa budowlanego i przepisów z nim związanych.¹⁵ Operatorzy planujący budowę sieci przewodowych zmuszeni są ponosić koszty:

- podatków od nieruchomości za kable telekomunikacyjne;
- opłaty za zajęcie terenu należącego do miasta na czas prowadzenia prac związanych z budową lub eksploatacją sieci oraz opłaty za zajęcie pasa drogowego na czas prowadzenia prac związanych z budową lub eksploatacją sieci,
- opłaty za wyrażenie zgody na zlokalizowanie sieci i urządzeń telekomunikacyjnych na nieruchomościach należących do miasta;
- opłaty rocznej za zajęcie pasa drogowego pod infrastrukturę telekomunikacyjną.

¹⁴ Zahamowanie rozwoju infrastruktury telekomunikacji stacjonarnej jest rekompensowane stosowaniem innych rozwiązań. Powszechny na świecie spadek gęstości telefonii stacjonarnej w rezultacie malejącej atrakcyjności telefonii stacjonarnej dla abonentów mieszkaniowych powoduje zastępowanie telefonów stacjonarnych telefonami komórkowymi. Natomiast w przypadku abonentów biznesowych ma miejsce także proces wdrażania w coraz większej ilości firm profesjonalnych rozwiązań telefonii IP, których ceny znacznie spadły w ciągu kilku ostatnich lat. Proces substytucji jest również potęgowany poprzez świadomość przełomu technologicznego, który następuje właśnie w telekomunikacji, czyli m.in. rozwój technologii sieci trzeciej generacji, czy choćby WiMAX. Nowe technologie pomagają ominąć przeszkody dla rozwoju infrastruktury przewodowych sieci stacjonarnych w postaci wspomnianego spadku gęstości telefonii stacjonarnej, braku środków inwestycyjnych oraz długiego okresu zwrotu z inwestycji w infrastrukturę. Obserwowany właśnie przełom technologiczny często bywa określany jako erozja tradycyjnego rynku telekomunikacyjnego ze względu na spadającą opłacalność dotychczasowych modeli biznesowych, a jednocześnie brak sprawdzonych modeli sprzedaży usług komunikacji szerokopasmowej.

¹⁵ Interpretacje te zostały opublikowane na stronie internetowej Ministerstwa Finansów (pismo z dnia 30 maja 2006 r. znak: PL (LK) –833-100/MS/06/365 oraz pismo z dnia 9 czerwca 2006 r. znak: PI-833-1/MS/06/2).

Taka interpretacja przepisów sprawia, że rozwój i utrzymanie infrastruktury telekomunikacyjnej jest znacznie droższe, niż infrastruktury innego rodzaju. Trudno zatem dziwić się, że operatorzy niechętnie rozwijają przewodową sieć stacjonarną.¹⁶

A.6.3. Biurokratyczne i społeczne przeszkody rozbudowy i rozwoju sieci telefonii komórkowej i dostępu bezprzewodowego

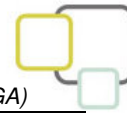
W ramach barier administracyjnych utrudniających inwestycje w rozwój telefonii komórkowej i dostęp bezprzewodowy można wyróżnić grupę barier związanych z ochroną środowiska. W szczególności są to:

- skomplikowane i przewlekłe procedury uzyskiwania zezwoleń. Za przykład może służyć obowiązujące do 31 sierpnia 2007 r. Rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko¹⁷. Przez 3 lata jego obowiązywania powodowało ono, że procedury uzyskiwania zezwoleń np. na budowę masztów antenowych, czy nawet tylko modernizację stacji już działających zgodnie z przepisami trwały do 18 miesięcy (z uwagi na najbardziej restrykcyjne w UE progi promieniowania elektromagnetycznego i zastosowanie tych samych postępowań, co np. przy uzyskiwaniu zgody na budowę linii energetycznych wysokiego napięcia czy elektrowni atomowych). W dodatku duża ilość postępowań administracyjnych generowała ogromne koszty po stronie organów administracji publicznej, prowadzącej te postępowania (nowelizacja Rozporządzenia została przyjęta przez Radę Ministrów dopiero 21 sierpnia 2007 r.)¹⁸;
- przygotowywane zmiany w Prawie ochrony środowiska, ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych – praktycznie zakazujące wszelkiej łączności bezprzewodowej (w tym telefonii komórkowej) na takich terenach;
- blokowanie inwestycji w wyniku protestów organizacji ekologicznych (i „pseudo-ekologów”). W obecnej sytuacji prawnej mogą one skutecznie blokować wszystkie inwe-

¹⁶ Np. w Warszawie roczna opłata za umieszczenie urządzeń sieci telekomunikacyjnych w pasie drogowym drogi publicznej zarządzanej przez m.st. Warszawę jest od 8 do 10 razy wyższa niż za umieszczenie urządzeń sieci elektroenergetycznych, ciepłowniczych oraz kanalizacyjnych, które są traktowane jako inwestycje celu publicznego.

¹⁷ Dz.U. 2004 nr 257 poz. 2573.

¹⁸ Dz. U 2007 nr 158 poz 1105.

stycje bezprzewodowe, a ich protesty bywają podchwytywane – nierzadko w celach pozamerytorycznych – przez władze samorządowe.

Powiązana z tym przeszkodą jest również brak planów zagospodarowania przestrzennego. Oprócz utrudnień w samym przeprowadzaniu procesu instalacji stacji bazowych, brak informacji o potencjalnym przeznaczeniu i rozwoju danego obszaru, w tym liczbie ludności, uniemożliwia planowanie rozbudowy i modernizacji sieci pod kątem jej optymalnego wykorzystania.

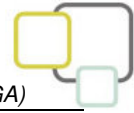
A.6.4. Brak podejścia biznesowego w planowaniu i wykorzystywaniu inwestycji

Wydaje się, że dyskusja nad rozwojem społeczeństwa informacyjnego i wykorzystaniem funduszy strukturalnych do tego celu została zdominowana przez podejście planistyczno-instytucjonalne. Przejawia się to przede wszystkim w koncentracji wysiłków na inwestycjach, w tym np. na przeznaczaniu środków na budowę światłowodowej sieci szkieletowej w Programie Operacyjnym Rozwój Polski Wschodniej. Brakuje natomiast podejścia biznesowego. W tym obszarze widoczne są dwa podstawowe problemy. Po pierwsze, w planowaniu rozwiązań (alokacji budżetu) marginalizowany jest problem środków na utrzymanie wybudowanej infrastruktury. Po drugie, wydaje się być pomijana także kwestia „ostatniej mili”, czyli zapewnienie dostępu sieciowego do końcowego użytkownika. Zagrożenie w takim przypadku polega na niewykorzystaniu zrealizowanych inwestycji.

Podejście biznesowe charakteryzuje się natomiast tym, że punktem wyjścia do planowania działań są potrzeby użytkowników możliwe do zaspokojenia przy gwarancji zysku. Większy nacisk zostaje zatem położony na zastosowanie i wykorzystanie dostępnych możliwości, w tym infrastruktury. Uwzględnienie czynników ekonomicznych skutkuje zatem efektywniejszą komercjalizacją dokonywanych inwestycji.

Brak praktycznego podejścia do pojawiających się problemów przejawia się w również w obszarze współpracy instytucji publicznych i podmiotów prywatnych. Bariere w tym przypadku tworzy prawo i mentalność. Otóż, pomimo uchwalenia w lipcu 2005 roku ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym¹⁹, do tej pory nie zrealizowano ani jednego projektu (inwestycji) w tym systemie. Ustawa wymaga między innymi, aby jeszcze przed podjęciem decyzji o realizacji danego przedsięwzięcia przeprowadzić szereg szczegółowych analiz dotyczących efektywności oraz zagrożeń projektu. W szczególności analizy obejmują: ocenę ryzyk z uwzględnieniem różnych sposobów ich podziału

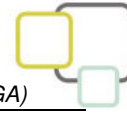
¹⁹ Dz. U. Nr 169 poz. 1420.

pomiędzy partnerów; zbadanie aspektów ekonomicznych i finansowych, w tym porównania kosztów realizacji przedsięwzięcia w ramach partnerstwa z kosztami jego realizacji w inny sposób; porównanie korzyści związanych z realizacją projektu w ramach partnerstwa z korzyściami i zagrożeniami społecznymi związanymi z innymi sposobami realizacji; analizę stanu prawnego składników majątkowych, jeżeli prawo do nich ma być przeniesione lub ustanowione na rzecz partnera prywatnego. Skomplikowane, czasochłonne i kosztowne procedury spowodowały, że możliwości współpracy przewidywane przez ustawę pozostały martwymi zapisami. Przygotowywana nowelizacja ustawy przewiduje uproszczenie procesu przygotowawczego. Na ile utrakcyjni partnerstwo publiczno-prywatne, okaże się w praktyce.

Kolejną barierą w stosowaniu partnerstwa jest natomiast brak dobrych praktyk związanych z realizacją tego typu przedsięwzięć. W tym kontekście wyraźna okazuje się niechęć instytucji publicznych, w szczególności samorządów, do angażowania się w tego typu przedsięwzięcia. Główną przeszkodą w tym przypadku są obawy o posądzenie o korupcję.

Brak świadomości dotyczącej ekonomicznego wykorzystania danej inwestycji przejawia się także w obszarze integracji wykorzystania dostępnej infrastruktury. Zauważalny jest m.in. niski poziom świadomości potencjalnych korzyści z oferowania usług dostępowych/telefonii IP przez operatorów innych sieciowych infrastruktur miejskich: sieci ciepłowniczej, sieci wodno-kanalizacyjnej, czy sieci komunikacji szynowej.

Aneks 7: Wnioski i postanowienia spotkania inicjującego IKI (notatka ze spotkania)

Czas: 13.00 – 15.00

Data: poniedziałek, 25 czerwca 2007

Miejsce: Laboratorium BRAMA, Wydział Elektroniki i Technik Informatycznych Politechniki Warszawskiej, ul. Nowowiejska 15/19

Prowadzący: Tomasz Kulisiewicz, Stowarzyszenie Komputer w Firmie

1. Głównym celem inkubatora będzie wypracowanie oferty członków inkubatora dla samorządów oraz przedłożenie tej oferty podczas bezpośrednich wizyt w samorządach („Roadshow”) w celu wspólnej realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych i projektów dotyczących zastosowań (szczególnie w obszarze e-administracja i e-obywatel), realizowanych ze środków strukturalnych.
2. Inkubator pomoże samorządom wyartykułować swoje potrzeby i zrealizować wytyczne programów operacyjnych w możliwie efektywny sposób.
3. Inkubator będzie aktywny przede wszystkim na poziomie urzędów marszałkowskich i administracji centralnej
4. W ramach swojej działalności inkubator stanie się także mechanizmem lobbyngowym (na poziomie administracji lokalnej i centralnej), forum dyskusyjnym, miejscem spotkań, szkoleń, konferencji, itp.
5. Na forum inkubatora zostaną zaprezentowane poszczególne programy operacyjne, które wyznaczają ścieżki dystrybucji środków.
6. Kolejne kroki to:
  - a. *Opracowanie formatu i charakteru spotkań w samorządach (grupa robocza.)*
  - b. *Uzupełnienie oferty inkubatora propozycjami częściowymi poszczególnych instytucji.*
  - c. *Wizyty w samorządach – prezentacja oferty członków inkubatora dla administracji rządowej i zainteresowanych instytucji (np.: szczebla centralnego).*
  - d. *Ogólnopolska Konferencja i prezentacja wniosków (Biała Księga) – IV kwartał 2007.*
  - e. *Lobbyng, szkolenia, spotkania informacyjne, współpraca*

Notatkę przygotował: Jakub Lebeda, Fundacja MOST, 508 436 148, jlebeda@most-program.org

